

КРЫВІНКА

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНУ

№2, красавік 2005 года

КАЛОНКА РЭДАКТАРА

Шаноўныя чытачы!

Вядома, што наша жыццё само па сабе—абсалютная каштоўнасць. Гэта не ўсе разумеюць яскрава, бо цяжкія гады савецкай бездухоўнасці зрабілі сваё, вытравілі з нас усведамленне сваёй асабістай значнасці. А без яго не быць новаму чалавеку, які павінен адрадзіць магутную спадчыну беларусаў. А пачынаць трэба з мовы. Менавіта мова павінна стаць візітнай карткай новай Беларусі. Без яе адраджэння магутнае беларускае дрэва застанецца без карэнняў, што раўназначна смерці. Урэшце-рэшт не ўзровень дабрабыту вызначыць, будзе наша грамадства існаваць, або яно стане прыдаткам іншай культуры, хоць і магутнай, але чужой нам.

Гэта адраджэнне і павінна стаць ВЯЛІКАДНЕМ нашае нацыі, уваскрашэннем яе духоўнасці.

З чаго пачаць? З сябе. Ужо сёння трэба зрабіць выбар:з кім Вы? З тым, хто бессаромна топча ўсё роднае, насміхаецца з беларускага, або ў Вас яшчэ ёсць сілы і мужнасць, каб сказаць ганьбе "Не!"

З Вялікаднем Вашых сэрцаў і душ!

ВАСІЛЬ БЫКАЎ ПРА ВАЙНУ

"У вайну А.Карпюк камандваў партызанскім атрадам, пасля ваяваў на фронце, быў двойчы цяжка паранены, а афіцэрскага звання так і не выслужыў.А тыя, што ў вайну па жывым немцу ні разу не стрэлілі, ужо маёры запасу."

"Тое, што мы намагаліся і ніяк не маглі зразумець у вайне, знакаміты Хэменгуэй зразумеў і напісаў яшчэ ў 30-я гады. З таго часу, а, можа, і раней, сутнасць вайны не змянілася…Хемменгуэй адкрыта сказаў, што"-Вайна—гэта бардак."

"Чаму ў вайну беларускія партызаны апынуліся гэткімі храбрымі, адкуль яны набраліся тае храбрасці ў абязбожанай, калгаснай, паўгалоднай краіне?А ўсё адтуль жа—з 30-х гадоў, у выніку савецкай дрэсіроўкі голадам, вынішчэннем і страхам. Калі сялянству ўжо мала што засталося губляць.- Хіба жыццё як апошнюю ўласнасць.Але і жыцця шмат каму было не шкода, такое яно стала нясцерпнае. У той сітуацыі і палягае псіхалагічная крыніца шмат якіх учынкаў, у тым ліку і тых, якія цяпер называюць подзвігамі.

Мы гаварылі пра тое, што нельга нікога заганяць у кут—ні сябра, ні ворага.Беларускае сялянства ў 30-я гады, пазбаўленае зямлі і волі, па сутнасці апынулася ў куце. Ад галоднай смерці яго ўратавалі гароды—сорак сотак дзедаўскай зямлі, якія карміл. Пасля немцы загналі яго яшчэ глыбей—што было рабіць сялянам? Што робіць сабака ці воўк, калі яго прышчэмяць у загарадзі? Кідаецца на людзей. Беларусы кінуліся на немцаў. З адчаю. Во і вытокі беларускай партызанкі.

Калі б немцы былі разумнейшыя, далі беларусам зямлю і вярнулі ўласнасць, дык і беларусы, мабыць, паводзілі б сябе інакш. Прынамсі, як літоўцы, латышы ці эстонцы. Як украінцы нарэшце. Аралі б зямлю, гадавалі дзяцей і плюнулі на бандыцкую партызанку. Тое, што побач нішчылі яўрэеў, іх не надта турбавала—абы саміх не чапалі. Але ж зачапілі і саміх—пачалі паліць-нішчыць. У тым немцам дужа памагла партызанка—дала падставу. І запылалі хаты. Тут Гітлер са Сталіным былі ў адным хаўрусе, хаўрусе вынішчэння. Тое, што не дарабіў Сталін у 30-я гады, даканаў Гітлер на пачатку 40-х."

З кнігі В. Быкава "Доўгая дарога дадому."

● *Верш нумару*

Мой сум жыве і ў цішыні палёў,
І ў адгалоссі рэха, што на ўзлессі,
І ў развітальным клічы жураваў,
І на палях жытовых вольнай песняй.

Яго нясе няспынная рака,
І рассыпаюць зоры летняй ноччу,
І тое, што я ўсё жыццё шукаў,
Здаецца, недзе побач ціха крочыць.

Яго ніколі я не праганю—
Усё павінна жыць прывольна ў свеце.
Ён адгалоскам нечага агню
Усё жыццё ў маё акенца свеціць.

КАРОТКІМ РАДКОМ

ПАМАГАЙ БОГ!

Рэгулярнымі становяцца рэйды прадстаўнікоў улад па райцэнтру з мэтай навядзення парадку. Вінаватыя атрымліваюць папярэджанні, а інфармацыя аб рэйдах змяшчаецца на старонках раённай газеты. Пад крытыку трапляюць як арганізацыі, так і асобныя жыхары. Адначасова з гэтым прадпісанні для нерадзівых гаспадароў строчыць раённы цэнтр гігіены і эпідэмалогіі. На чарзе—глабальная праверка санітарыі ў Бешанковічах.

Памагай Бог!

СУБОТНІК — ГЭТА...

Хаця замежны люд перакладае на сваю мову слова суботнік, як неаплочваемы працоўны ўдзел, у палітыцы сённяшняга ўрада суботніку адводзіцца значнае месца. Так, у раёне ў гэты дзень плануецца выканаць шмат работы, а таму нават створаны спецыяльны аргкамітэт. Той жа, хто не здолее прыняць непасрэдны ўдзел у працы, павінен пералічыць у раённы фонд 4000 рублёў. Грошы невялікія для багатага і значныя для таго, хто жыве з мазаля. Адзіная ўцеха:сцвярджаюць, што ўсе яны пойдуць сёлета на добраўпарадкаванне месцаў пахавання.

ТАК ТРЫМАЦЬ, ДЗІМІТРАЎЦЫ!

Не першы год у раённых спаборніцтвах юных інспектараў дарожнага руху перамагаюць школьнікі з Дзімітраўскай школы. Вось і сёлета яны даказалі сапернікам, што гэта не выпадкова. Як заўсёды, каманду рыхтаваў Генадзь Мікалаевіч Дзятлаў—сапраўдны знаўца справы.Цяпер дзімітраўцы будуць абараняць гонар раёна на занальных спаборніцтвах. Поспеху вам, рабяты!

РЭС ПРОСІЦЬ ІНФАРМАВАЦЬ

У апошні час пачасціліся выпадкі крадзяжу правадоў з ліній электраперадач раённых сетак. РЭС просіць насельніцтва званіць па нумарах 2-10-51 і 2-26-33, каб удакладніць у дыспетчара, хто гэта на самай справе працуе ў вашым населеным пункце. Калі спаць у шапку, можна сярод белага дня застацца без электрычнасці.

ВУЧНІ, ДАСТОЙНЫЯ НАСТАЎНІКАЎ

Ведаю, што ў зладжаным хоры галасоў, якія нясуцца па нашы душы з усіх беларускіх СМІ, мой голас прагучыць дысанансам. Але ведаю і іншае, што такіх думак, як мае, шмат у вельмі многіх людзей, якія не маюць магчымасці іх выказаць.

60 гадоў таму наш народ атрымаў Вялікую Перамогу ў крывавай вайне,паклаўшы на алтар Перамогі больш 2 млн. жыццяў. Такую ж крывавую цану мела гэта Перамога і для астатніх народаў, і не толькі славянскіх. Здавалася б, зламаўшы хрыбет фашысцкай Германіі, цяпер мы пакажам усім прыклад,як трэба жыць.На жаль, у чарговы раз не атрымалася.

Чаму ж жыццё пераможаных сёння не ідзе ні ў якое параўнанне з нашым? Хто украў нашу Перамогу? Кажуць, хто ўкраў парася, у таго і ў вушах пішчыць. Той, хто крычаў кожны год пра Вялікую Перамогу, той, хто адной рукой арганізоўваў штогод святочныя Парады ў яе гонар, другой рукой працягваў душыць, вынішчаць народ, які сваёю крывёю прынёс тую Перамогу.

Чаму ж вы не далі гэтаму гераічнаму народу пакарыстацца пладамі Перамогі? Чаму задушылі тую энергію, якая здолела адолець самыя магутныя ў свеце цёмныя сілы? Вы, кучка зладзюг, што стаяла на чале вялікай дзяржавы, што стварыла ў краіне страшную, яшчэ больш крывавую сістэму, чым неслі нам фашысты самі карысталіся ўсё жыццё Вялікай Перамогай, пасылаючы народу з эфіру толькі прыгожыя словы віншавання і дратуючы яго жыццё на самай справе.

Што змянілася сёння ў нашым жыцці? Амаль што нічога. Зноў патокі хвалебных слоў і святочныя парады з аднаго боку, і жыццё на мяжы выжывання, ганебнае жыццё цярплівага народа-пераможцы з другога.

Сапраўды—вучні, дастойныя настаўнікаў.

КОЛАДЗЁН

Чарговы веснавы месяц краіны атрымаўся з вялікімі перападамі тэмператур. Спачатку хутка настала пацяпленне, а потым пасля адключэння ацяплення пачаліся начныя маразы. Але для правінцыі яны ўжо азначалі астылыя кватэры, якія улады моцнай і квітнеючай Беларусі не жадаюць ацяпляць. І гэта рэальная мадэль нашага жыцця – без фанфараў дзяржаўных СМІ.

Рэальнай падзеяй, якая выклікала яднанне хрысціянскага свету стала смерць выдатнага дзеяча каталіцызму XX стагоддзя Яна Паўла ІІ. Беларусы здолелі убачыць, што значыць духоўны лідэр католікаў і як яны па яму смуткавалі! Без прымусовай апрацоўкі, па жаданню свайго сэрца! Ці можа чакаць такі лёс першага беларускага прэзідэнта? Недарэчнае пытанне.

У грамадскім жа жыцці краіны пэўнай падзеяй стала правядзенне абласных канферэнцый па абранню адзінага кандыдата на выбарах 2006 года. У гэтым працэсе, як у люстэрку адбіліся ўсе праблемы барацьбы апазіцыі. Па-першае, адсутнасць харызматычнага лідэра; па-другое, адарванасць ад жыцця правінцыі, а па-трэццяе, слабая адданасць дэмакратычнай працэдуры. Вынікі гомельскай канферэнцыі выклікалі моцнае незадавальненне у АГП. Не такія разлічвалі атрымаць вынікі. Але ж лідэр гомельскіх лібералаў, лідэр грамадзянскай супольнасці вобласці Віктар Карнiенка узначальвае штаб Мілінкевіча і працуе з ім у адной камандзе не адзін год. Больш сціпла трэба сябе паводзіць, спадары лібералы.

У красавіку сацыял-дэмакраты здолелі правесці аб'яднаўчы з'езд. Зноў са скандалам, калі зарэгістраваная партыя БСДП (НГ) праплацiўшы тры памяшканні ні ў водным не здолела правесці з'езд, а правяла на прыступках Сеніцкага ДК за кальцавой сталічнай дарогай. Вось і адсутнасць дыктатуры з тыраніяй!

Красавік, як звычайна, стаў месяцам інтэграцыйных сустрэч кіраўнікоў Расіі і Беларусі. І па завядзенцы афіцыйныя СМІ паднялі прапагандыскую хвалю аб поспехаў у будаўніцтве саюзнай дзяржавы, але ўсе гэтыя поспехі — папяровыя.

Між тым дзяржаўная бюракратычная машына знішчае адну выспу вольнадумства за другой. Канстытуцыйны пераварот 1996 года даў уладам неабмежаваныя магчымасці рабіць антычалавечыя захады па абмежаванню правоў чалавека. Усе гэта робіцца пад выглядам квазізаконнасці, як і ў выпадку з РГА "НІСЭПД", што займаўся сацыялагічнымі даследаваннямі і прадстаўляў грамадскасці непажаданыя для ўладаў вынікі апытання грамадскай думкі. Так атрымалася і з сакавіцкім апытаннем. А ў красавіку вядучы сацыялагічны Цэнтр Беларусі зачынілі. Апошнія сацыялагічныя вынікі, яшчэ дзеючага НІСЭПД прадстаўляем вашай увазе.

Пра гэтыя і іншыя навіны чытайце ў нашым красавіцкім аглядзе.

Леанід Гаравы.

Ян Павал Другі, яго жыцьцё і спадчына

***Аляксей Дзікавіцкі, Варшава.** Ян Павал Другі – Караль Юзэф Вайтыла – нарадзіўся 18 траўня 1920 году ў мястэчку Вадавіцэ каля Кракава. Сям'я Вайтылы, а ў яго быў яшчэ старэйшы брат Эдмунд, жыла даволі сьціпла – з заробку бацькі-чыноўніка. Каталіцкую царкву кардынал Вайтыла ўзначаліў у 1978 і стаў першым Папам цягам 455 гадоў, які не паходзіць з Італіі. Пра жыцьцё Папы, ягонае значэньне для Польшчы і ўсяго сьвету расказвае наш варшаўскі карэспандэнт.*

Караль Вайтыла быў вельмі здольным хлопцам – ён добра вучыўся, рэгулярна граў у футбол і езьдзіў на лыжах, а таксама браў актыўны ўдзел у працы школьнага тэатру. Яшчэ ў дзяцінстве будучы Папа перажыў сьмерць самых блізкіх людзей – памерла ягоная маці і брат, а ў 1941 годзе памер і ягоны бацька.

У гэтым жа годзе Караль Вайтыла, які ўжо быў тады студэнтам факультэта польскай філялёгіі Ягелонскага ўнівэрсытэту, што ў Кракаве, кінуў вучобу і пайшоў працаваць на фабрыку. Вайтыла быў сябрам падпольнай арганізацыі "Унія", якая, сярод іншага, хавала габрэяў ад фашыстаў, а таксама, разам зь сябрамі, сур'-ёзна займаўся тэатральнымі пастаноўкамі.

Аднак у 1943 будучы Папа нечакана кінуў тэатар і вырашыў вывучаць тэалёгію ў некалькіх падпольных навучальных установах. Пасьля сканчэньня вайны Вайтыла працягнуў вучобу ў Рыме і стаў сьвятаром.

У 1963 годзе Караль Вайтыла быў прызначаны архібіскупам Кракаўскім, а праз 4 гады атрымаў тытул кардынала.

16 кастрычніка 1978 году ў 18:44 вернікі, якія сабра-ліся на пляцы сьвятога Пятра, пачулі афіцыйнае паведамленьне: "Папа абраны – ім стаў кардынал Караль Вайтыла".

Абраньне Папам грамадзяніна сацыялістычнай краіны мела значны ўплыў на далейшыя падзеі ва Усходняй Эўропе і Азіі. Вось што сказаў нашаму радыё былы прэзыдэнт Польшчы Лех Валэнса:

(Валэнса:) "Гэта быў вель-мі цяжкі працэс. Пасьля стольkіх паразаў людзі ўжо ня верылі ў канец камунізму. Я цягам 20 гадоў зьбіраў вакол сябе людзей, гатовых да змаганьня, і ведаеце колькі назьбіраў – 10 чалавек былі гатовыя змагацца! Астатнія ня верылі, былі зламаныя, з галавой, задуранай камуністычнай прапагандай. І тут адбылося нешта неправдападобнае – у 1978 годзе паляк стаў Папам!

Праз год Папа прыехаў у Польшчу – мільёны людзей прыходзілі на сустрэчы зь ім. Тады ва ўсім сьвеце пачалі думаць – што ж гэта робіцца ў гэтай камуністычнай краіне? Гэта дапамагло абудзіць народ – польскі народ абудзіўся, а разам зь ім і іншыя. Народ перастаў баяцца. Бо Сьвяты айцец, сярод іншага, гаварыў: ня бойцеся – зьмяняйце аблічча гэтай зямлі. Праз год пасьля пілігрымкі Папы я змог арганізаваць ужо 10 мільёнаў чалавек, якія былі гатовыя да змаганьня. Без абуджэньня народу Сьвятым Айцом гэтага б не атрымалася".

Вось што сказаў Папа ў Польшчы ў часе першай пілігрымкі:

(Папа:) "З глыбіні гэтага тысячагодзьдзя заклікаю разам з Вамі: няхай Дух Сьвяты сыдзе і адновіць аблічча зямлі.... гэтай зямлі".

(Валэнса:) "Менавіта тыя два дададзеныя Папам на Плошчы перамогі ў Варшаве словы – "гэтай зямлі", ды словы аб тым, што "ня можа быць справядлівай Эўропы без незалежнай Польшчы" і сталі для палякаў сыгналам да пераменаў".

13 траўня 1981 году ў часе аўдыенцыі на пляцы сьвятога Пятра на Яна Паўла другога быў зьдзейсьнены замах – ён быў паранены. Дагэтуль невядома, хто стаяў за гэтым замахам. Паводле адной з вэрсіяў, гэта быў савецкі КГБ.

Вялікі ўнёсак Папа зрабіў і ў справу прымірэньня паміж рэлігіямі, а таксама ў тое, каб наблізіць царкву і ўласна асобу пантыфіка да вернікаў. Для мільёнаў людзей Ян Павал Другі стаў найвялікшым маральным аўтарытэтам у сьвеце.

Ян Павал Другі заўсёды любіў сваё роднае мястэчка Вадавіцэ і Кракаў. Некаторыя землякі Папы памятаюць Караля Вайтылу яшчэ маленькім хлопчыкам, які з зайздрасьцю глядзеў з вуліцы праз шыбы на ўладальніка кандытарскай: вось дзе пашчасьціла, ён жа можа гэта ўсё пакаштаваць!

(Жыхарка Вадавіцэ:) "Мне так яго шкада. Не было такога Папы ніколі і ня будзе".

БЕЛАРУСЬ, РОССИЯ И США СЫГРАЮТ В ИГРУ БЕЗ ПРОИГРАВШИХ?

Критические высказывания первых лиц Соединенных Штатов о недемократическом характере политического строя Беларуси в ближайшее время могут утратить декларативные интонации. Складывается впечатление, что в геополитических планах США наша страна перемещается на верхние позиции.

По информации американских СМИ, в ходе своего визита в Ригу 7-8 мая президент США Джордж Буш планирует встретиться с лидерами белорусской оппозиции, а уже 21 апреля встречу с представителями демократических сил Беларуси в Вильнюсе проведет госсекретарь Соединенных Штатов Кондолиза Райс.

Как считает официальный представитель МИД России Александр Яковенко, «Кондолиза Райс является одним из авторитетных и влиятельных представителей администрации Джорджа Буша. И от ее вклада в немалой степени будет зависеть, как станут развиваться российско-американские отношения в предстоящий период».

От Кондолизы Райс многое будет зависеть и в белорусско-американских отношениях. В частности, характер позиции, которую Соединенные Штаты будут занимать по отношению к нашей стране. Пока признаков возможного потепления контактов не заметно. Так, по дороге в Москву Кондолиза Райс вновь выступила с критическими заявлениями о положении Беларуси и политике ее властей.

«Беларусь отброшена назад из-за природы нынешнего режима, и ее невозможно куда-либо интегрировать. Народ Беларуси заслуживает лучшей доли», — сказала она в беседе с журналистами на борту своего самолета. И добавила, что «Россия больше, чем кто-либо еще, выиграла бы от реформированной, демократической и процветающей Беларуси, благодаря потенциалу для торговых и экономических взаимоотношений, не говоря уже о родственных связях между народами».

Позиция Соединенных Штатов, в принципе, ясна: Россия при определенных обстоятельствах может поддержать экспорт демократии в Беларусь. Есть у США и рычаг давления на Кремль. В следующем году Россия впервые должна провести у себя саммит «большой восьмерки». Но, как пишет «The Washington Post», «американские конгрессмены предложили к рассмотрению законопроект, приостанавливающий членство России в «большой восьмерке» по той причине, что в России, как они говорят, больше нет демократии. Райс не согласилась с этим предложением, она говорит о том, что важно, чтобы Россия не оказалась в изоляции, но при этом Россия должна обратить внимание на проблемы, вызывающие беспокойство Запада».

«Москва должна предпринять все усилия для того, чтобы убедить мир, что она понимает ту ответственность, которую налагает членство в таких организациях, как «большая восьмерка», — сказал Кондолиза Райс. По ее словам, «большая восьмерка» создавалась как «группа демократических государств», которые придерживаются принципов «свободного рынка, свободной торговли, норм права».

«Сильного давления на Россию по белорусскому вопросу ожидать не стоит, — прогнозирует эксперт «Белорусских новостей». — Хотя заявления Кондолизы Райс довольно симптоматичны. И, в общем, она права, заявляя, что соседство с демократизированной Беларусью для России было бы более выгодным. Впрочем, решать это будет сама Россия».

Как считает лидер Объединенной гражданской партии Анатолий Лебедько, высказывания Кондолизы Райс свидетельствуют, что сегодня никто за спиной Беларуси не пытается решить ее судьбу. «Очевидно, что Беларусь не отдана в зону интересов какой-то конкретной страны или группы стран вопреки расхожему мнению, что Беларусь — это лишь фигура большой геополитической игры, которую можно двигать как пешку, — говорит политик. — И США открыто предлагают России обсудить этот вопрос, хотя реакцию Путина прогнозировать трудно: он не любит Лукашенко, но еще больше он не любит «оранжевые революции».

Сегодня в Москве касательно политики Вашингтона на постсоветском пространстве высказалась и Кондолиза Райс, заявившая, что у США нет намерения сократить влияние России в СНГ: «На самом деле мы видим это не как игру, в которой кто-то проигрывает, а кто-то выигрывает, а такую игру, в которой у всех есть возможность победить, когда создаются процветающие, экономически развитые страны на границах России».

Если даже предложенная Кондолизой Райс формула, по которой взаимные интересы США и России в отношении Беларуси смогут избежать конфликта, сработает, еще остаются интересы самой Беларуси, что в данном случае кажется вопросом первостепенным. Внутри нашей страны, как известно, единого мнения давно не наблюдается. Оппозиция безуспешно добивается демократических преобразований, а власть под лозунгом защиты суверенитета и сохранения внутренней стабильности все больше изолирует Беларусь от внешнего мира.

Александр ЗАЙЦЕВ.

ПУЦІН І ЗАХОДНІЯ ЛІДЭРЫ МАЮЦЬ МАГЧЫМАСЬЦЬ ДАМОВІЦЦА 9 ТРАЎНЯ Ў МАСКВЕ АБ АДХІЛЕНЬНІ ЛУКАШЭНКІ АД УЛАДЫ?

Сяргей Абламейка, Прага Сёньня газэта "Moscow Times" апублікавала артыкул міжнароднага аглядальніка літоўскай газэты "Lietuvos Rytas" Рычарда Крыкаса, у якім выкладаецца плян мірнай зьмены ўлады ў Беларусі з дапамогай Расеі. Больш падрабязна з артыкулам вас пазнаёміць наш карэспандэнт.

За апошнія 17 месяцаў, – піша Рычард Крыкас, – Уладзімер Пуцін зазнаў шэраг няўдачаў на фронце зьнешняй палітыкі. Гэта падзеі ў Грузіі, Украіне, Малдове і Кіргізстане. Як вынік, у Пуціна ўсё меней падставаў для таго, каб лічыць СНД жыцьцяздольнай структурай, якая можа дапамагчы Расеі дамінаваць на прасторы былога СССР.

Цяперашнюю пазыцыю Крамля Рычард Крыкас называе палітычнай блізарукасьцю. Як прыклад новага расейскага імпэрыялізму і чарговай зьнешнепалітычнай памылкі Масквы, аўтар прыводзіць абвінавачаньні Латвіі і Эстоніі ў нэафашызме. У выніку прэзыдэнт ЗША Джордж Буш па дарозе ў Маскву на сьвяткаваньне дня перамогі 9 траўня спыніцца ў Латвіі і правядзе сустрэчы з усімі трыма прыбалтыйскімі прэзыдэнтамі.

Паколькі ўнутраная і зьнешняя палітыка Пуціна у апошнія гады значна пашкодзіла яго імідж на Захадзе, дык на думку Рычарда Крыкаса, якраз сустракаючыся ў наступным месяцы ў Маскве з заходнімі лідэрамі, Пуцін мае шанец істотна палепшыць свой вобраз з дапамогай сьмелай ініцыятывы – а менавіта, дапамагчы ўрэгуляваць беларускае пытаньне.

На думку літоўскага журналіста, прыпушчэньне, што Пуцін пачне перамовы са сваімі заходнімі калегамі аб мірным адхіленьні Лукашэнкі ад улады, і для заходніх, і для расейскіх аналітыкаў выглядае наіўным. Гэтаму ёсьць дзьве прычыны. Па-першае, у адрозьненьне ад былых рэжымаў у Грузіі і Украіне, Лукашэнка значна мацней трымаецца пры ўладзе, падрыхтаваў дзеяздольныя ўзброеныя сілы для падаўленьня хваляваньняў, а беларуская апазыцыя слабая і абяскроўленая эміграцыяй, запалохваньнем, судамі і пасадкамі лідэраў у турму. Па-другое, Лукашэнка – самы блізкі саюзьнік Расеі, і з-за няўдачаў у іншых былых савецкіх рэспубліках, Пуцін можа пайсьці на аб'яднаньне зь Беларусяй. І гэта, паводле Рычарда Крыкаса, было б фатальнай памылкай і разыходзілася б з нацыянальнымі інтарэсамі Расеі.

Пуцін хоча аднавіць вядучую ролю сваёй краіны ў сьвеце, але дэмаграфічныя, эканамічныя, палітычныя і сацыяльныя праблемы Расеі могуць быць вырашаныя толькі з дапамогай заходніх дэмакратычных дзяржаваў. Толькі Захад можа дапамагчы Расеі нармальна эксплюатаваць яе прыродныя багацьці ў Сыбіры.

Лукашэнка можа пратрывацца яшчэ нейкі час, – піша Рычард Крыкас, – але дні яго ўжо палічаныя. Калі ж Пуцін пойдзе на саюз зь Беларусьсю, ён ня знойдзе новых сяброў ні ў Беларусі, ні на Захадзе. Наадварот, такі крок здольны павялічыць антырасейскія настроі і ў Беларусі, і на Захадзе, і паўсюль на абшары былога СССР. Да таго ж, няма пэўнасьці, што менская эліта гарой стаіць за Лукашэнку, і што пры першым зручным выпадку яна і сілавыя структуры не пяройдуць на бок супернікаў Лукашэнкі. Няма сумневу, што многія зь беларускага палітычнага клясу шукаюць спосаб парваць з Лукашэнкам.

У такой сытуацыі, паводле артыкулу літоўскага аглядальніка у газэце "Moscow Times", Пуцін і заходнія лідэры маглі б даць ім такую магчымасьць, пагадзіўшыся на наступныя ўмовы. Папершае, Лукашэнка пакінуў бы сваю пасаду, атрымаўшы гарантыі, што яго ня будуць судзіць за мінулыя правіны. Беларускі лідэр мог бы зрабіць гэта, калі б Расея падтрымала заклікі захаду да яго пакінуць сваю пасаду. Перад саюзам Расеі і Захаду ў Лукашэнкі не засталося б аргумэнтаў. Па-другое, абмежаваньні на свабоду прэсы ў Беларусі былі б зьнятыя. Па-трэцяе, наглядальнікі Эўрапейскага Зьвязу маглі б распачаць працэс, які гарантаваў бы правядзеньне да канца 2005 году парлямэнцкіх выбараў у Беларусі.

Вядома, праціўнікі кампрамісу ў Маскве выступяць супраць такога варыянту разьвіцьця падзеяў. Аднак у Пуціна дастаткова ўлады і аўтарытэту, каб нэўтралізаваць унутраных крытыкаў. І калі Пуцін і яго калегі на Захадзе маюць адвагу і мудрасьць, каб зрабіць такі сьмелы крок у наступным месяцы, дык далейшага пагаршэньня расейска-заходніх адносінаў удалося б пазьбегнуць. Пуцін, вядома, павінен гарантаваць дэмакратыю і ў сваёй краіне, але вырашэньне беларускага пытаньня магло б заахвоціць эўрапейцаў і амэрыканцаў да новых інвэстыцыяў у Расеі. Калі гэтага не адбудзецца, – заканчвае свой артыкул у "Moscow Times" літоўскі журналіст Рычард Крыкас, – дык 9 траўня посьпех Пуціна выглядае праблематычным.

Гэта быў кароткі зьмест артыкулу міжнароднага аглядальніка літоўскай газэты "Lietuvos Rytas" у расейскім тыднёвіку "Moscow Times".

ПЕРАМОГА АКАДЭМІКАЎ: ІХ БУДУЦЬ АБІРАЦЬ ПА-РАНЕЙШАМУ ТАЕМНЫМ ГАЛАСАВАНЬНЕМ

Агульны сход Нацыянальнай Акадэміі навук не зацьвердзіў у новым статуце большасьці палажэньняў, супраць якіх выступіла група акадэмікаў. Навукоўцы называюць гэта актам непадпарадкаваньня і прыкладам у справе змаганьня за акадэмічныя правы і свабоды, а таксама за агульначалавечыя каштоўнасьці.

Прапанова, якая выклікала найбольшы пратэст навукоўцаў, — пра адкрытае галасаваньне пры абраньні акадэмікаў і членкарэспандэнтаў на агульным сходзе — была адхіленая. Вось як вынік сходу пракамэнтаваў колішні кіраўнік Нацыянальнай Акадэміі навук Аляксандар Вайтовіч:

(Вайтовіч:) "Вынік сходу задавальняе: супраць чаго мы былі — нічога ж не прайшло. Гэта першае, а другое — мне вельмі шкада, што шмат часу акадэмія марнуе. Ну, каму патрэбныя былі гэтыя зьмены? Шмат, вельмі шмат больш важных пытаньняў ёсьць, а мы марнуем свой час і нэрвы на гэта".

Аляксандар Вайтовіч быў адным зь сямідзесяці акадэмікаў і член-карэспандэнтаў, якія падпісалі ліст пратэсту на адрас Аляксандра Лукашэнкі.

У сваім звароце навукоўцы выказвалі нязгоду з прапанаваным плянам зьменаў у статут акадэміі. А такія прапановы, як права пазбаўляць акадэмікаў навуковых званьняў, забараняць ім займацца палітыкай і грамадзкай дзейнасьцю не ўвайшлі нават у праект прапановаў.

Акадэмік Іван Нікітчанка назваў гэта перамогай акадэмічнай супольнасьці ў справе змаганьня з адміністрацыйным ціскам.

(Нікітчанка:) "Акадэміяй камандаваць, як хочуць, яны ня будуць. І прызнача́ць Лукашэнка нам нікога ня будзе. Гэта прыклад. Людзям усім так трэба паступаць, каб па сумленьні, а не па загадзе".

ЭЛИТА ГОТОВА ГОЛОСОВАТЬ ЗА АЛЬТЕРНАТИВНЫХ КАНДИДАТОВ

Но пока не верит в их победу на президентских выборах

В ходе недавнего национального опроса мы выяснили, что среди всех избирателей позиции действующего главы государства применительно к будущим президентским выборам остаются достаточно прочными. Напомним, что почти 46.4 % опрошенных заявили о готовности поддержать его на новых выборах, если голосование будет проводиться завтра; он со значительным отрывом опережает любого оппозиционного кандидата в гипотетической ситуации второго тура; у него самый низкий отрицательный рейтинг, а также более 70% респондентов уверены, что именно он выиграет следующие выборы. При этом отношение рядовых белорусов к оппонентам А. Лукашенко было весьма сдержанным. В отличие от всех избирателей, среди элиты наблюдается иная картина (табл. 1).

Таблица 1. Распределение ответов на вопрос "За кого из потенциальных кандидатов в президенты Беларуси Вы бы проголосовали, а за кого определенно не стали бы голосовать?", %*

Вариант ответа	Все опрошенные			Работники госсектора			Работники негоссектора		
	За	Против	ЗО/НО	За	Против	ЗО/НО	За	Против	ЗО/НО
В. Парфенович	53	15	32	63	13	24	43	17	40
А. Козулин	50	13	37	67	7	26	33	20	47
А. Войтович	45	20	35	47	13	40	43	27	30
В. Колос	43	15	42	50	7	43	37	23	40
А. Лебедько	37	20	43	23	23	54	50	17	33
А. Милинкевич	28	18	54	17	17	66	40	20	40
Н. Машерова	27	32	41	30	23	47	23	40	37
В. Леонов	22	27	51	20	23	57	23	30	47
В. Фролов	18	28	54	7	30	63	30	27	43
С. Калякин	17	45	38	10	47	43	23	43	34
П. Кравченко	17	40	43	23	30	47	10	50	40
А. Ярошук	15	22	63	10	17	73	20	27	53
А. Климов	13	42	45	10	40	50	17	43	40
З. Позняк	13	55	32	10	63	27	17	47	36
Н. Статкевич	5	38	57	7	27	66	3	50	47
С. Гайдукевич	2	80	18	3	73	24	–	87	13
А. Лукашенко	2	88	10	3	87	10	–	90	10

** Эта таблица читается по горизонтали.*

Во-первых, у представителей элиты А. Лукашенко получил самый высокий отрицательный рейтинг, а также самый низкий положительный. Во-вторых, лидеры и эксперты смогли ясно обозначить своих фаворитов – В. Парфеновича и А. Козулина. В-третьих, эти фавориты, а также следующие за ними А. Войтович и В. Колос, не принадлежат к так называемой традиционной или партийной оппозиции. Ее лидеры, А. Лебедько, С. Калякин, Н. Статкевич уступили первой "четверке", прежде всего, за счет невысоких показателей среди работников госсектора, на первое место поставивших А. Козулина (он получил и самый низкий отрицательный рейтинг).

Бывший ректор БГУ уверенно лидирует и в списке тех, кто, по мнению элиты, может успешно конкурировать с А. Лукашенко на следующих президентских выборах (табл. 2).

Таблица 2. Распределение ответов на вопрос "А кто из этих политиков, по Вашему мнению, сможет успешно конкурировать с А. Лукашенко на следующих президентских выборах?", % *(открытый вопрос, возможно более одного ответа)*

Вариант ответа	Все опрошенные	Работники госсектора	Работники негоссектора
А. Козулин	37	33	40
В. Парфенович	22	27	17
Н. Машерова	17	13	20
А. Войтович	12	7	17
А. Лебедько	10	–	20
В. Леонов	10	7	13
А. Милинкевич	8	–	17
С. Калякин	5	–	10
А. Климов	5	3	7
В. Фролов	5	–	10
В. Колос	2	3	–
М. Маринич	2	3	–
З. Позняк	2	–	3
А. Ярошук	2	–	3
Никто	27	43	10

Причем, наиболее высоко оценили его шансы как раз представители негосударственного сектора, которые сами за него не очень-то настроены голосовать, но, несмотря на это, признают его потенциал. Таким образом, что предположения о том, что А. Козулин имеет прочные позиции среди элиты, действительно, нечто большее, чем просто предположения. Однако шансы на победу на выборах всех без исключения конкурентов действующего президента элита, как, впрочем, и все избиратели, оценила невысоко (табл. 3).

РОО "НИСЭПИ"

ЖЫВІ ДОЎГА, КРЫВІНКА!

ЭСЭ

Вось і дачакаліся вясны, буйнай, раптоўнай, па якой мы ўсе так засумавалі за доўгія зімовыя месяцы. Абудзілася і Крывінка. Яшчэ нядаўна сонная, скаваная лядовым панцырам,яна ў лічаныя дні ўзняла яго на свае вузенькія плечы і панесла да матулі-

Дзвіны, каб дапамагчы і ёй выбавіцца з зімовага палону.Многа ж ёй і яе спраўным таварышкам трэба папрацаваць, шмат няўдзячнай работы перарабіць, каб лёд на Дзвіне спачатку адтаў ад берага, потым уздуўся,трэснуў і пайшоў у свой апошні шлях да Балтыйскага мора, бясследна знікаючы пад веснавым сонцам.

Шуміць, спявае вольная Крывінка. Такая спакойная, непрыкметная ўлетку, зараз яна непазнавальная: дзе толькі дзеўся яе флегматычны характар! Гоніць і гоніць свае светлыя воды, і няма ёй супынку ні на хвілінку. Месцамі яна ледзь змяшчаецца ў рэчышчы і таму незадаволена вуркоча, як бы патрабуючы ў берагоў, каб яны расступіліся крыху шырэй, далі дарогу яе магутным водам. На паплавах ты яе не пазнаеш— канца- краю не відаць. Вада разліваецца так шырока, што несвядомага можа лёгка завесці ў зман, і той не адразу ўцяміць, што гэта за "паток" перад ім. Тут яна можа і шкоды нарабіць: падтапіць каму- небудзь пограб ці стажок у нядбайнага гаспадара знесці ў невядомым накірунку. Але людзі ведаюць яе жарты і таму не вельмі крыўдзяцца.

Бурліць, пеніцца рэчачка. Усё, што дрэнна ляжыць, што мае нетрывалую сувязь з зямелькай-матухнай, мае рызыку адправіцца ў далёкае падарожжа. Шмат чаго ўбачыш у рацэ вясной: мільгаюць галіны дрэў і цалкам дрэвы з карэннем, бярвенні са сцен старых будынкаў, якія адслужылі свой час і былі знянацку захоплены ў рачны палон, розны хлам.

Здзіўляешся: як змяніўся характар маленькай рэчачкі. Летам—сарамлівая, нерашучая, нібы сам мужык- беларус, вясной яна становіцца буйнай,магутнай, непрадказальнай.

Мы ж, беларусы, не такія. Жывём сабе, гаруем памалу, клянём ціхенька нахабнае начальства, але цярпліва нясём свой цяжкі крыж з надзеяй на лепшыя часы. Нам усё абяцаюць, што не за гарамі яны,тыя часы, што аднойчы мы прачнёмся ў шчаслівай, заможнай краіне, дзе не будзе больш крыўды, ганьбы, зняваі. Але ж усім вядома—казак не бывае. І ўсё ж многія яшчэ так вераць у іх. А трэба браць прыклад з Крывінкі: сабраць рэшту сіл сваіх, сабраць у кулак волю сваю,прачнуцца і ўзламаць лёд бюракратызму, чыноўніцкага высакамер'я і чванства, папіхання роднай мовы і шматвекавой культуры народа беларускага. Змыць усё гэта, знесці ў далеч далёкую, каб ні дзеці, ні ўнукі нашы не ведалі гэтай брыды-пошасці, а новыя чыноўнікі і дзесятаму заказалі.

Але ж, пэўна, не выйдзе. Гэта ж трэба нам ці не ўсім, як адзін, усвядоміць крыўду тую, адным магутным патокам стаць, бо паасобку разаб'юць нас, спіхнуць назад у багну, не дадуць сцежачку пад нагамі намацаць.

Прабач, Крывінка, што я пачаў пра іншае. Вельмі ўжо набалела. Я заўсёды, калі цяжка, прыходжу да цябе, дзялюся ўсім, што на сэрцы, адпачываю ля тваіх водаў душой. Песні, што ты спяваеш мне—лепшая музыка, якая і душу гоіць, і розуму ежу для развагі дае. І няхай мы, людзі, не даб'ёмся пакуль што праўды на Беларусі нашай, я цяпер дакладна ведаю, што ёсць яна, тая праўда.Таму што ёсць ты са сваёй нястомнай працавітасцю, са сваім непадкупным сумленнем, з непрымірымасцю да крыўды, з усім тым, чаго нам, беларусам, парой так бракуе.

І вышэйшая справядлівасць на свеце ёсць тое, што гэтага ў цябе ніхто ніколі не адбярэ, бо нікому не дадзена спыніць твой бег, перарэзаць тваю танюсенькую нітачку-жылачку, што звязвае цябе, нібы матчынай пупавінай, з астатнім светам.

І калі ў чалавецтва хопіць розуму не загубіць сябе сваімі рукамі, то і ты будзеш жыць і жыць.

Жыві доўга, Крывінка!

✵ КАРОТКІМ РАДКОМ

ПАДВОРКІ ПУСЦЕЮЦЬ

По інфармацыі дзяржстата за апошнія гады ў раёне захоўваецца тэндэнцыя да памяншэння асноўных відаў жывёлы як у насельніцтва,так і ў фермерскіх гаспадарках. За мінулы год колькасць кароў зменшылася на 469 галоў, авечак – на 237, коней—на 18.Прычына называецца тая, што людзі старэюць і паміраюць.Але сярод памёршых шмат моладзі.Значыць, прычына іншая.Пэўна, мала глядзяць наша тэлебачанне.

ВЫСТАВА "СВЕТ НАШЫХ ЗАХАПЛЕННЯЎ"

запрашае наведвальнікаў у цэнтр пазашкольнай работы.Тут свае экспанаты прадставілі вучні з 14 школ раёна.Гэта—кампазіцыі з тканіны і саломкі, вышыўкі і пано.

Усе работы выкананы з вялікай любоўю і фантазіяй.Лепшыя работы будуць адзначаны.

Заходзьце—не пашкадуеце.

ХАЦЕЛІ ЯК ЛЕПЕЙ

13 красавіка ў вячэрнім выпуску навін ОНТ крытыкавалася палітыка, праводзімая Бешанкавіцкай ЖКГ. Камунальнікі без узгаднення з жыхарамі гарпасёлка спрабавалі "дапамагчы" апошнім пры абрэзцы зялёных пасадак. У выніку ж было знішчана шмат таго, што людзі стварылі сваімі рукамі.Сапраўды, хацелі як лепей, а атрымалася, як заўсёды. ЖКГ было прапанавана заняцца лепш добраўпарадкаваннем дарог.

✵ НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

16 красавіка свой 70-гадовы юбілей святкуе Анатоль Клышка, па чыім "Буквары"вучылася не адно пакаленне беларусаў.

23 красавіка 65-годдзе адзначае наш выдатны пісьменнік Віктар Казько, аўтар шматлікіх раманаў і аповесцей.

Лепшай узнагародай ім, а таксама Аляксею Карпюку (14.04.1920—1992) было б, несумненна, вяртанне нас усіх да беларушчыны, да роднага слова.Дык калі пачнем?

ПОСПЕХАЎ ТАБЕ, АЛЕНА!

Алена Барадаўка—вучаніца Свячанскай СШ. З яе творчасцю я даўно знаёмы, як, дарэчы, і з ёю асабіста. Я не раз наведваў гэту школу і чуў яе шчырыя вершы. Таму асабліва прыемна было даведацца, што на абласным конкурсе "Крыніца творчасці" Алене было прысуджана другое месца. Хочацца верыць, што гэты поспех—чарговая ступенька да майстэрства, да ўзлёту.

Поспехаў і адкрыццяў табе, Алена! Дасылай свае творы і ў "Крывінку".

ЯК ЗАВУЦЬ ЦЯБЕ, БЕЛАРУС?

Бешанкавіцкі ЗАГС сістэматычна віншуе ў раённай газеце бацькоў нованароджаных і публікуе імёны немаўлят. У чые рукі трапіць наша нялёгкая спадчына, каму давядзецца прынімацца за непачаты край работ па ўзнаўленню беларушчыны? Гэта Антоны і Канстанціны, Вадзімы і Веранікі, Іваны і Паўлы, Марыны і Валерыі, Сцяпаны, Дар'і, Мацвеі, Апяксандры, Яны, Кіры...

Шкада, што сярод іх няма Ганны і Васіля, Сымона і Алены, Таццяны і Міколы.Я спадзяюся, што яны з'явяцца, не могуць не з'явіцца.

Падрыхтаваў Георгій Станкевіч.

НАВІНЫ АДНЫМ РАДКОМ

****

Вясной у горпасёлку ўздоўж некаторых вуліц і ў зонах адпачынку будуць пасаджаны 250 дрэўцаў:дубкоў, бярозак, рабінак, клёнікаў і ясеняў. На кветнікі будзе высаджана расада 40 000 кветак.

****

СВК "Палітаддзелец"заняў другое месца ў рэспубліканскім спаборніцтве па жывёлагадоўлі і ўзнагароджаны прэміяй 7 млн.руб.

****

У бешанковіцкіх культтаварах за 3 месяцы 2005 года прададзена 93 тэлевізары, 83 з іх-"Віцязь"

****

Раённая газета "Зара"выходзіць у красавіку на 6 старонках.На ўкладышы прадстаўлены матэрыялы да 60-годдзя Перамогі:"Яны вярнуліся з Перамогай".

****

Беларуская служба

РАДЫЁ СВАБОДА

Расклад перадачаў на лістапад-красавік 2005

18.00 – 20.00 *хвалі* 31, 19
20.00 – 22.00 *хвалі* 49, 31
22.00 – 24.00 *хвалі* 41, 31
06.00 – 08.00 *хвалі* 49, 41

Сярэднія хвалі
612 і 1188 kHz

***Інтэрнэт:*www.svaboda.org**
Настройцеся на Свабоду!

Заснавальнік і рэдактар: Георгій Станкевіч
Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, тэл. 37455, e-mail: stan62@tut.by
Распаўсюджваецца бясплатна